

dau apoi exemple de cuvinte ce caracterizează comunitatea lexicală a doc. de cancelarie din Moscova și Ucraina din veacurile respective. Deosebirile lexicale în componența vocabularului acelorași documente—deosebiri pe care Sprinčak le crede că reflectă procesele de diferențiere ale limbilor velikorusă și ucraineană, — se observă clar în cuvintele cu același sens însă cu bază lexicală deosebită, ca de pildă rus. пруд și ucr. став, ori în cuvinte care se deosebesc ca aspect însă au aceeași bază lexicală, ca de exemplu: rus. неделя este egal ca sens ucr. тиждень, iar ucr. неделя are sensul de «duminecă» ca în slava veche — adăogăm noi. În aceeași ordine de idei, autorul dă câteva exemple de folosire a cuvintelor diferite ca aspect dar echivalente ca sens în documentele statului de Moscova și al Ucrainei. În continuare, Sprinčak dă apoi exemple de cuvinte folosite în documentele statului de Moscova și necunoscute limbilor bielorusă și ucraineană. În sfârșit vorbește de cuvintele tatare împrumutate în lexicul doc. de cancelarie din Moscova și încheie cu indicarea cuvintelor polone împrumutate în doc. ucrainene.

Articolul este cuprinzător și documentat.

Damian P. Bogdan

★

Istoria unui dicționar Academia cehă de științe pregătește, în momentul de față, un dicționar al limbii cehe vechi, (*Slovník staročeského jazyka*). Colectivul care lucrează la această operă lexicografică dispune de un bogat material adunat în bună parte de Jan Gebauer.

Din cauza morții, intervenită cu 50 de ani în urmă (25 mai 1907), Gebauer n-a putut publica decît primele două părți din cele cinci, cite erau plănuite. Sarcina de a duce la bun sfârșit această operă a revenit prof. E. Smetanka. Însă împrejurările i-au stat împotrivă și fostul elev al lui Gebauer n-a făcut decît să publice, în continuare, două caiete.

Fără să renunțe la ideea redactării definitive a acestei lucrări, după primul războiu mondial, Smetanka a continuat să adune și să prelucreze materialul lexical, însă la începutul anului 1949, moartea l-a surprins și pe el cu lucrarea neterminată. În felul acesta, munca dicționarului a trecut în seama altei generații, care e hotărîtă să desăvîrșească inițiativa lui Jan Gebauer. Din broșura publicată la sfârșitul anului 1956 și intitulată: *Dicționarul limbii cehe vechi, principii și modele de titluri (Slovník staročeský, pracovní zásady a ukázky hesel*, Praga, p. 73,¹) aflăm că s-a renunțat la alcătuirea unui dicționar istoric al limbii cehe, care ar fi durat câteva decenii, și s-a hotărît publicarea unui dicționar de «tip mijlociu». E vorba de o lucrare de cca. 1000—1200 pagini, compartimentată în trei volume, care va cuprinde lexicul limbii cehe vechi, începînd cu cele mai vechi monumente de limbă și pînă la sfârșitul secolului al XV-lea. Cele trei volume urmează să apară în ordinea următoare: mai întîi vol. II (N—R), apoi vol. III (S—Z) și numai după aceea primul volum (A—M), aceasta din urmă în redactarea lui Gebauer.

Noi așteptăm cu un interes deosebit apariția acestui dicționar.

Tr. Ionescu-Nișcov

★

L. A. BULAHOVSKI, Питання походження української мови (*Problemele originii limbii ucrainene*). Academia de științe a R.S.S.Ucraina, Institutul de lingvistică, „O.O.Potebnia“, Editura Academiei de Științe a RSS Ucraina, Kiev, 1956, in 8°, 220 p.